

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

-
- عنوان پروژه: بررسی وضعیت توازن مواد خوراکی مورد نیاز دامهای استان سیستان و بلوچستان
 - شماره مصوب پروژه: ۲-۱۳-۱۳-۱۰۶-۹۶۰۵۷۸
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرحهای ملی و مشترک دارد):
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: حسین غلامی
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران: مرتضی کیخا صابر - خالد میری - مرتضی رضایی - علی مصطفی تهرانی - سیما ساور سفلی - سید اصغر نعمتی - مختار علی عباسی - مصطفی یوسف الهی - صابر جلوخانی نیارکی
 - محل اجرا: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
 - تاریخ شروع: ۱۳۹۶/۵/۱
 - مدت اجرا: ۱/۵ سال
 - ناشر:
 - شمارگان (تیراژ):
 - تاریخ انتشار:
 - این اثر در مورخ ۹۸/۴/۳۱ با شماره ۵۵۸۹۲ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

منابع غذایی دام استان سیستان و بلوچستان شامل نباتات علوفه‌ای، بقایای محصولات فرعی کشاورزی، علوفه مراتع و علوفه های باغی می‌باشند. مواد خوراکی مورد بررسی در استان شامل، گندم دامی، جو، ذرت دانه ای، یونجه، شبدر، ذرت علوفه ای، انواع قصیل، سایر علوفه ای، سورگوم، کاه جو، کاه گندم، کاه حبوبات، بقایا محصولات صنعتی (کلزا، کنجد، بقایا سبزیجات) گوجه فرنگی، سیبزمینی و...، بقایای جالیزی (هندوانه، خیار، خربزه) و مواد خوراکی باغی و مرتع بودند. برای تعیین ارزش غذایی این مواد خوراکی از کتاب مرجع " جداول ترکیبات مغذی خوراک‌های دام ایران " و گزارشات استانی و ملی و در صورت فقدان اطلاعات از منابع بین المللی مانند جداول مواد خوراکی سایر کشورها مانند NRC یا سایت feedipedia استفاده شد. تعداد دام‌های استان سیستان و بلوچستان در سال ۱۳۹۷، برابر ۱۳۴۹۰۲۶ راس گوسفند، ۱۴۲۹۰۸۰ راس بز، ۱۹۴۳۶ راس گاو اصیل، ۲۸۰۳۸ راس گاو دورگ، ۱۰۶۲۲۴ راس گاو بومی و حدود ۱۲۷۳۰۴ راس (نفر) گاومیش، شتر و تک سمیان بود این تعداد دام برای تامین نیازهای انرژی و پروتئین خود نیاز به حدود ۱۲۸۸۲۷۴ تن ماده خشک، ۱۷۱۶۶۶ تن پروتئین خام و ۲۴۳۰۸۷۰۹۵۵ مگا کالری انرژی قابل متابولیسم دارند. در استان سیستان و بلوچستان سالیانه حدود ۲۰۹ هزار تن ماده خشک کمبود مواد خوراکی وجود دارد که باید تامین شود و برای تامین مقدار کمبود پروتئین خام (حدود ۷۰ هزارتن) و انرژی قابل متابولیسم (۲۹۴ میلیون مگا کالری در سال) به صورت تئوری، حدود ۲۰۹ هزار تن ماده خوراکی با حدود ۳۳ در صد پروتئین و ۱/۴۱ انرژی قابل متابولیسم باید تامین شود نتیجه آنکه در این استان کمبود مواد خوراکی اعم از علوفه و کنسانتره و انرژی و پروتئین وجود دارد و کمبود پروتئین خام خیلی مشهود است. پیشنهاد می شود که ۱- به کیفیت مواد خوراکی تولید شده در استان به خصوص پروتئین خام توجه ویژه شود ۲- در بخش واردات مواد مغذی به استان به پروتئین خام توجه شود و در صدر اولویت‌ها قرار گیرد.

کلمات کلیدی : توازن انرژی و پروتئین، علوفه، کنسانتره، سیستان و بلوچستان ، دام